

Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megérti és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban, - ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál, - az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait. 	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban, - viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát, - szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani, - ámyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

A középszintű és emelt szintű követelmények egy táblázatban jelennek meg. A csak *emelt szinten* elvárt szerkezeteket csillag (*) jelzi. A leírások Patrick Charaudeau Grammaire du sens et de l'expression (Hachette, Párizs 1992) és Geneviève-Dominique de Salins Grammaire pour l'enseignement / apprentissage du FLE (Didier-Hatier, Párizs 1996.) című munkáinak terminológiáját követik.

A középszintre vonatkozó lista a Kerettantervre épül. Ezeknek a szerkezeteknek az aktív használata várható el a vizsgázótól. A receptív készséget mérő vizsgarészekben használt szövegekben előfordulhatnak a listán nem szereplő szerkezetek is, ezek azonban nem képezik a mérés részét.

Emelt szinten a mai francia köznyelvben előforduló valamennyi nyelvi szerkezet ismerete a felismerés szintjén elvárható. A listán szereplő szerkezetek aktív ismeretét céltartan a nyelvhasználati vizsgarészekben mérjük.

<p>1. La présentation</p> <p>les présentateurs</p> <p>la focalisation</p>	<p>c'est / ce sont, (le) voici / (la) voilà, il y a, il est</p> <p>c'est ... qui / c'est ... que, ce qui... c'est / ce que... c'est, c'est ce que / c'est ce qui, voilà ce que / voilà ce qui</p>
<p>2. La personne</p> <p>les pronoms personnels „sujets” du verbe</p> <p>les pronoms personnels de forme tonique</p> <p>les pronoms personnels „compléments „ du verbe</p> <p>les pronoms „adverbiaux”</p>	<p>je, tu / vous, il / elle, ils / elles, on, nous</p> <p>moi, toi, lui, elle...</p> <p>impératif, affirmatif / négatif</p> <p>me, te, nous, vous, le, l', la, les, lui, leur</p> <p>y, en</p>
<p>3. L'actualisation du nom commun</p> <p>l'article défini</p> <p>l'article indéfini</p> <p>l'article „zéro”</p> <p>la désignation</p> <p>la dépendance</p>	<p>le genre et le nombre des noms</p> <p>le, l', la, les + nom commun</p> <p>article contracté du / des, au / aux</p> <p>un, une, des + nom commun</p> <p>article „zéro” + nom commun</p> <p>ce, cet, cette, ces + nom commun</p> <p>celui / celle / ceux / celles de + nom celui qui / celui que etc.</p> <p>mon ma mes, etc. + nom commun</p>

la quantification	<p>le mien, la mienne, les miens, les miennes, etc.</p> <p>du, de l', de la + nom non dénombrable assez/ beaucoup/ peu de + nom quelques + nom dénombrable autant/ plus / moins de + nom commun le plus / moins de + nom commun</p>
4. L'affirmation et la négation	<p>oui, non, si, n'est-ce pas?</p> <p>ne pas, ne... ni... ni, ne... pas... non plus, ne... jamais, jamais / toujours, ne... pas / ne... plus, ne... plus jamais, encore / toujours, pas toujours / toujours pas, ne... pas encore, déjà / pas encore quelqu'un / n'importe qui*, ne... personne quelque chose / n'importe quoi* ne... rien, tout, tous, toutes, chacun* quelque part / n'importe où* / partout ne... nulle part ne... que, seulement sauf, excepté</p>
5. L'interrogation et la forme interrogative L'interrogation indirecte et le discours indirect	<p>est-ce que...? qui / que...? qui est-ce qui / qui est-ce que...? qu'est-ce qui / qu'est-ce que...? inversion verbe-sujet</p> <p>discours indirect „concordance” des temps dire que demander si, demander qui / où / quand / comment, demander ce qui / ce que, demander de + infinitif demander que + subjonctif*</p>
6. La qualification la détermination du nom par le complément du nom la détermination du nom par l'adjectif qualificatif la qualification par les relatives	<p>N1 de N2 (le fils du pharmacien)</p> <p>adjectif qualificatif: genre et nombre adverbes en „, -ment comparatif, superlatif</p> <p>les propositions relatives qui, que, ou, dont auquel, à laquelle, auxquels, auxquelles, etc.* les relatives et l'indicatif les relatives et le subjonctif*</p>
7. La situation dans l'espace	<p>où? ici, là, là-bas, à/ chez, article contracté au / aux au, aux, dans, sur, par, de + nom de lieu pour + nom de lieu entre... et... jusqu'à + nom de lieu en / y (pronoms de reprise d'un lieu)</p>

<p>8. La situation dans le temps et la vision du procès les indicateurs de temps liés à l'énonciation (déictiques)</p> <p>les indicateurs temporels non liés à l'énonciation (non déictiques)</p> <p>les autres marqueurs temporels: les adverbes et les conjonctions temporelles, le gérondif, les propositions participiales à valeur temporelle*</p> <p>les valeurs et les emplois des temps de l'indicatif</p> <p>les valeurs et emplois des autres modes</p> <p>le verbe et ses modificateurs</p>	<p>hier, aujourd'hui, demain</p> <p>il y a + expression de la durée dans + expression de la durée depuis + date fixe depuis + expression de la durée</p> <p>il y a... que</p> <p>en / pendant en + date ou époque à + époque le + date à partir de / dès* / depuis avant / après</p> <p>rarement, toujours, souvent, quelquefois, une fois tout à coup, alors, et puis, etc.</p> <p>en + participe présent tout en + participe présent* (une fois) le travail terminé... quand, lorsque* avant que, pendant que, après que jusqu'à ce que chaque fois que*, si + présent</p> <p>présent, passé composé, imparfait, plus-que-parfait (le système hypothétique: si + imparfait), passé simple*, futur simple, futur antérieur*</p> <p>valeurs et emplois du conditionnel valeurs et emplois du subjonctif</p> <p>les verbes modaux: pouvoir, vouloir, devoir, savoir + infinitif il est possible de + infinitif, il est vraisemblable que* adverbes de manière, qualité, quantité plus / autant / moins que le plus / le moins</p>
<p>9. Argumentation et opérations logiques l'explication cause/ conséquence</p>	<p>pourquoi? parce que si... c'est que*, car* à cause de, grâce à comme sous prétexte de* / que* étant donné que* / vu que* puisque d'où* c'est pour cela que, c'est pourquoi alors, donc par conséquent*</p>

l'explication téléologique	si, tellement, tant*... que (consécutif) pour + infinitif / pour que + subjonctif de sorte que* + subjonctif
l'opposition et la concession	bien que + subjonctif, quoique* tandis que, alors que* mais, en revanche*, par contre malgré au lieu de avoir beau + infinitif* cependant, toutefois* d'abord, ensuite, enfin d'une part, d'autre part par ailleurs*
les traces argumentatives et les mots du discours	en effet* quand même, tout de même* d'ailleurs, pourtant en tout cas, de toute façon du moins, au moins
10. L'approche sémantique du procès	le factitif la voix passive

Az alábbi tájékoztató táblázat segítségként szolgál az érettségire felkészítő tanárok számára. Tájékoztató jellegénél fogva nem terjedhet ki minden nyelvi elemre. Az érettségi vizsga nyelvtani ismereteket mérő vizsgarésze szövegalapú, autentikus szövegekre épülő feladatokból áll. Az autentikus szövegek változatosságát egy leíró jellegű táblázatba nem lehet belesűriteni. Az alább kiemelt elemek így csak a vizsga főbb vonalait hangsúlyozzák. Egyes elemek közép- és emeltszinten is mind felismerés, mind alkalmazás szintjén elvárásként jelennek meg, de a szintkülönbségből adódóan nem azonos mélységben szerepelnek az érettségi vizsga feladataiban.

A vizsgázó megérti és/vagy alkalmazza a következő nyelvi elemeket és szerkezeteket		középszint (B1)		emelt szint (B2)	
		felismerés szintjén	alkalmazás szintjén	felismerés szintjén	alkalmazás szintjén
Alaktani ismeretek	Névelők - határozott, határozatlan, partitívusz - tagadás - névelő hiánya - prepozícióval összevont	+	+	+	+
	Determinánsok - mutató (ce, cet, etc.) - birtokos (mon, ton, etc.) - mennyiséget kifejező (beaucoup, nombreux)	+	+	+	+

- határozatlan (quelques, plusieurs, etc.)				
Melléknevek helye, egyeztetése nemben és számban	+	+	+	+
melléknevek fokozása	+	+	+	+
Melléknevek jelentésének változása pozíciótól függően (un grand homme – un homme grand)	+	-	+	+
Összetett melléknevek egyeztetése (des jupes jaune citron)	-	-	+	-
Számnevek helyesírása	+	-	+	+
Sorszámnevek képzése	+	+	+	+
Törtszámnevek képzése	+	-	+	+
Szóképzés - főnevek - melléknevek - határozószók	+	+	+	+
Névmások - személyes névmások hangsúlyos alakja, COD, COI - határozói névmások (en, y) - mutató névmások (celui, celle, etc.) - birtokos névmások (le mien, etc.) - egyszerű és összetett vonatkozó névmások (qui, que, dont, lequel, etc.) - kérdő névmások	+	+	+	+
Névmások -határozatlan névmások (quelques-uns, chacun, etc.)	+	-	+	+
Prepozíciók használata - tér, idő, ok-okozat kifejezése	+	+	+	+

- igei vonzatok				
Igék alakjai (minden ragozási típus) - jelen idő	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - passé composé	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - imparfait	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - plus-que-parfait	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - futur simple	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - passé simple	-	-	+	-
Igék alakjai (minden ragozási típus) - passé antérieur	-	-	-	-
Igék alakjai (minden ragozási típus) - futur antérieur	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - futur dans le passé	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - conditionnel présent	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - conditionnel passé	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - subjonctif présent	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - subjonctif passé	+	+	+	+
Igék alakjai (minden ragozási típus) - infinitif présent	+	+	+	+

	Igék alakjai (minden ragozási típus) - infinitif passé	+	+	+	+
	Igék alakjai (a jelen aspektusai) - futur proche - passé récent - être en train de/ être sur le point de	+	+	+	+

Mondattani ismeretek	Szórendi szabályok - névszói csoport (tous les beaux hommes gentils)	+	+	+	+
	Szórendi szabályok - igei csoport (Je ne le lui ai pas encore dit.)	+	+	+	+
	Partipe passé egyeztetésének szabályai (Elle la lui a donnée./ Elle s'est lavé les mains.)	+	+	+	+
	Függő beszéd jelen időben	+	+	+	+
	Függő beszéd múlt időben	+	+	+	+
	Igeidőegyeztetés összefüggő szövegekben	+	+	+	+
	Igeidőegyeztetés – futur proche és passé récent használatával (Il a dit qu'il allait partir.)	+	+	+	+
	Igemódok - felszólító mondatok - felkiáltó mondatok	+	+	+	+
	Igemódok - feltételes mondatok (si...)	+	+	+	+
	Igemódok - indicatif és subjonctif	+	+	+	+

használata közti különbségek				
Infinitif vagy subjonctif használata azonos vagy különböző alany esetén	+	+	+	+
Gérondif használata	+	+	+	+
Participe présent, participe passé és participe passé composé használata	+	-	+	+
Igei szemlélet - passzív szerkezet az ismert igeidőkben	+	+	+	+
Igei szemlélet - passzív szerkezet módbeli segédigével	+	-	+	+
Igei szemlélet - passzív szerkezetet helyettesítő pronominalis szerkezetek (se faire, se laver, etc.)	+	-	+	+
Vonatkozó alarendelő mondatok	+	+	+	+
Vonatkozó alarendelő mondatok kiemeléssel (Ce dont je rêve...)	+	-	+	+
Műveltető szerkezet: - faire+ infinitif - se faire+infinitif	+	+	+	+
Faire/se faire +infinitif idiómaszerű használata - Fais voir ! - Je me suis fait cambrioler.	+	-	+	+
Logikai kapcsolatok kifejezése - ok - következmény - cél	+	+	+	+